

ACC. N:R. M. 7910: 1-2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Fru Ellen Olsson

Härad: ..... Adress: Gassverksgat. 8, Karlskrona

Soeken: Karlskrona Berättat av: .....

Uppteckningsår: 1941. Född år ..... i .....

Lönmarknaden i Karlskrona.

Skriv endast på denna sida!

M. 7910:1

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Min barndoms lövmarknad.

Jag bodde vid Kyrkogatan. Det var omkring år 1895. Då var det ännu idyllernas tid, livet gick sin jämna lugna gång, sensationerna duggade inte så tätt. Därför var det som unga och gamla inväntade årets lövmarknad med en viss spänd förväntan. Jag kommer omedvetet att tänka på min barndoms gård, en av dessa himmelska gårdar som det på den tiden fanns så gott om i Karlskrona, med sina trädgårdar av nästan sydländsk art, jag tänker med vemod på en viss stor lönn under vars lövverk vi barn lekte när det regnade och det var för vått att tumla om på gräsmattorna, akasierna som voro så vackra, de ståtliga granarna och allt detta på alla sidor omgivet av ytterligare trädgårdar. Men för att återgå till lövmarknaden, så på lövmarknads morgonen kom det tidigt gummor från landet vilka satte sig på gatorna att binda kranisar. Gummorna blevo i regel inbjudna att slå sig ned inne på gårdarna, där de så småningom blevo trakterade med kaffe och dopp. Vi barn gingo i spänning varje år och undrade om det skulle bjudas in några gummor, i regel brukade vi ha en fyra-fem stycken. Gummorna placerades under den stora lönnen, där vi hade en soffa, ett par stolar och ett bord. Så hjälpte vi gummorna med kranisarna, vi räckte dem blommor efter deras anvisning t.ex. tre stycken blåklint åt gången omväxlande med jämna mellanrum gav man så dallegräs. Det blev vackra kranisar, stadiga som inte gick sönder i första taget och det var förtjusande för gästningekranisar, gröna kranisar med prästkrugar, små kattfotskranisar avsedda att sättas på små röda och blå vispar, vilka sattes på en käpp med små grenar, på varje gren placerades en visp försedd med kranis, skulle det vara riktigt fint hängdes en blåklintskrans på sista klykan och gärna en ballong också.

Så var det tid för gummorna att gå upp på torget och söka ut sig en bra plats. Vi barn brukade titta upp innan marknaden skulle börja, det var så spännande att se alla stånden resas, överallt var det ett spring, en brådska och ett virrvarr som för oss var rentav obegripligt. Klockan sex öppnades marknaden med musik, och då var allting färdigt, kommersen kunde börja. Man köpte sig en liten korg med grep, en gummibläsa, en näktergal, en pappersarm, boll med gummisnöre, som man kastade på alla man mötte, vidare köptes mus-tascher, som sattes fast i näsan, guldpenneer att ha när man klädde ut sig, och så var det på tiden att köpa något gott, då blev det naturligtvis först tummrå för det måste ju ätas varje lövmarknad, sedan karameller efter rådd och lägenhet. När man blev äldre var en bambukäpp helt enkelt en nödvändighet på vilken man satte en stor rosett, röd eller blå allt efter smak, utrustad

med en sådan var den unga damen färdig för marknadens världiga begående. Jag minns "Posiga Janne", som sålde visor han själv diktat och almanackor efter vars och ens födelseår. Så var det "Blinde Anton" som spelade och sjöng. Det såldes små pappershattar av kulört papper med en liten bukettt i toppen, som skulle sättas på lampglas, små granna flätade korgar med evighetsblommor, kroppkakor, pannkakor, korv, kaffe med våfflor, bullar och åttäores limpor med pålägg av korv och ost.

På andra sidan av torget där nu Konserthuset är beläget såldes unga björkar, löv i symnerhet boklöv. Där gick affärerna våldsamt, alla manliga skulle upp och köpa björkar, de skulle användas till bersåer på gårdarna. Vi hade ett vindrum med tillhörande stor handkammare, som upplystes av ett stort fönster. Här gjordes rent och fint, nya gardiner sattes upp, hela vinden lövades. Jag känner ännu den härliga doften av blommor och löv. Jag kommer att tänka på min gamla kära moster Anna, som alla år sålt blommor på lövmarknaden, det var hennes stora dag. När marknaden var slut köpte hon alltid små presenter åt barn och barnbarn samt andras barn, vilka tillhörde gården. Hur hennes små tillgångar kunde räcka till förstår jag inte, men glad var hon åt att få giva. Innan hon kommit hem var det alltid en massa barn med ögon tindrande av spänning, som frågade om inte mor Anna hade kommit ännu, men när hon så äntligen kom blev det gäldje och fröjd. Hon lever än, är 93 år fyllda, men ser bra och är i övrigt vid god vigör, hon lever lugn och nöjd, talar ibland om sina minnen från svanna lövmarknader. Vi reste alltid till landet hos nämnda moster midsommarafton och hade en ljuvlig sommar.

Ja det var idyllernas Karlskrona, blomsterstaden med sina vackra trädgårdar, som sorgligt nog börjar skatta åt förgängelsen. Tänk de gamla lövmarknaderna då hela Ristorgsbacken var som ett blomsterhav, avbrutet av stånden som tog sin början vid Rådhuset. Det är gamla och oförglömliga minnen, som dyker upp när man sitter vid sitt fönster och blickar ut över staden en ljuvlig försommarsväll.

En Ellen Olsson
Sparvinsgatan 8